

Prima instanță - (Judecătoria Chișinău) G. Manoli.

Instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) A. Bostan, A. Pahopol, v. Negru

DECIZIE

18 octombrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

în următoarea componență:

Președinte – Iuliana Oprea,

judecători – Galina Stratulat, Ion Druță, Oleg Sternioală, Dumitru Mardari,

examinând recursul declarat de Ministerul Afacerilor Interne în cauza civilă, la cererea de chemare, înaintată de Tricolici Vitalie împotriva Ministerului Afacerilor Interne privind anularea actelor administrative,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 mai 2017, prin care a fost respins apelul declarat de Ministerul Afacerilor Interne și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău din 25 octombrie 2016,

c o n s t a t ă:

La 21 iulie 2016, Tricolici Vitalie s-a adresat în instanța de judecată, cu cerere de chemare în judecată, împotriva Ministerului Afacerilor Interne solicitând anularea ordinului Ministerului Afacerilor Interne nr.182 ef. din 13 mai 2011 privind stabilirea stagiului pentru plata sporului la salariu, calculate în procent pentru vechimea în muncă;

- anularea deciziei Comisiei Departamentului Poliției din 13 mai 2011 cu privire la întărirea stagiului pentru stabilirea sporului de soldă în procente din 13 mai 2011,

- obligarea Ministerului Afacerilor Interne de a include în stagiul de serviciu pentru stabilirea sporului de soldă perioada de studii la liceul militar ”Neagoe Basarab” de trei ani, zece luni și patru zile în vechimea de muncă, conform ordinului Ministerului Afacerilor Interne nr.488ef din 16 decembrie 2002 și a Deciziei comisiei privind întărirea vechimii în serviciu pentru stabilirea sporului la salariu,

- obligarea Ministerului Afacerilor Interne să-i stabilească lui Tricolici Vitalie sporul la salariu, cu recalcularea acestuia reieșind din stagiul de muncă al său, începând cu 16 septembrie 1991,

- încasarea din contul Ministerului Afacerilor Interne a prejudiciului moral în mărime de 10 000 lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea pretențiilor formulate, reclamantul a reiterat că în luna septembrie anul 1991, în baza unui acord încheiat între România și Republica Moldova, a fost înmatriculat la liceul militar „Neagoe Basarab”, din or. Buzău, România, absolvind această instituție de învățământ în luna iulie anul 1995.

Afirmă reclamantul că la 01 septembrie 1995, a fost angajat în cadrul Ministerului Afacerilor Interne, iar la 16 decembrie 2002, prin ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr.488 EF din 16 decembrie 2002 și decizia comisiei cu privire la întărirea stagiului pentru stabilirea sporului de soldă în procente din 16 decembrie 2002, i s-a stabilit stagiul total pentru stabilirea sporului de soldă de 11 ani, 01 lună și 04 zile.

Nefiind de acord cu stagiul stabilit, la 03 mai 2016, s-a adresat către Inspectoratul General al Poliției, solicitând informația privind vechimea în muncă pe care o deține la 01 iunie 2016 și dacă întrunește condițiile legale pentru încetarea serviciului în poliție.

Prin răspunsul nr.34/3-F-1 52/16 din 03 iunie 2016, a fost informat că vechimea în serviciul Ministerului Afacerilor Interne, inclusiv și serviciul militar, constituie 20 ani, 09 luni, 02 zile.

Susține că la 03 iunie 2016, i s-a adus la cunoștință despre existența ordinului nr. 182 EF din 13 mai 2011 privind stabilirea stagiului pentru plata sporului la salariu, calculate în procente pentru vechimea în muncă în privința lui Vitalie Tricolici și a deciziei Comisiei cu privire la întărirea stagiului pentru stabilirea sporului de soldă în procente din 13 mai 2011, prin care perioada de studii la liceul militar „Neagoe Basarab” de 03 ani, 10 luni și 04 zile nu a fost inclusă în vechimea în serviciu.

Menționează că diferența vechimii în serviciu stabilită la 16 decembrie 2002 și cea stabilită la 13 mai 2011, constituie 03 ani, 10 luni, 04 zile.

Diferența în calculele efectuate la 13 mai 2011 de secția cadre Ministerului Afacerilor Interne este eronată, deoarece a fost exclusă perioada de 03 ani, 10 luni, 04 zile din vechimea în muncă, aceasta putând a fi realizată numai prin emiterea unui ordin privind anularea deciziei Comisiei Ministerului Afacerilor Interne, cu privire la întărirea stagiului pentru stabilirea sporului de soldă în procente din luna decembrie anul 2002 și a ordinului nr. 488 ef din 16 decembrie 2002.

Hotărârea Guvernului nr. 283 din 24 aprilie 2013 privind aprobarea Regulamentului cu privire la serviciu în organele afacerilor interne, a fost abrogată ulterior perioadei de studii, iar actele contestate au fost emise în perioada valabilității actului normativ, și astfel nu are efect retroactiv asupra normelor juridice în vigoare la perioada de studii.

Consideră Tricolici Vitalie că, neinclusiunea perioadei de 03 ani, 10 luni și 04 zile prin ordinul nr.182 EF din 13 mai 2011 cu privire la stabilirea stagiului pentru plata sporului la salariu, calculate în procent pentru vechimea în muncă în privința lui

și deciziei comisiei cu privire la întărirea stagiului pentru stabilirea sporului de soldă în procente din 13 mai 2011, sunt ilegale.

Prin neincluderea perioadei de 03 ani, 10 luni și 04 zile prin ordinul nr.182 EF din 13 mai 2011, i-a fost îngrădit dreptul de a beneficia de sporul la salariu și constituie o formare greșită a vechimii de muncă fapt ce influențează la stabilirea și calcularea pensiei.

Reclamantul relatează că la 20 iunie 2016 a depus la Ministerul Afacerilor Interne o cerere prealabilă prin care a solicitat anularea actelor administrative, prin care s-a admis încălcarea dreptului său cu privire la stabilirea stagiului pentru plata sporului la salariu, calculate în procente pentru vechimea în muncă, însă prin răspunsul Inspectoratului General al Poliției, cererea a fost respinsă.

Prin hotărârea Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 25 octombrie 2016, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Tricolici Vitalie.

S-a anulat ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr.182 ef. din 13 mai 2011 și decizia comisiei Departamentului poliției din 13 mai 2011.

S-a respins cerința de obligare a Ministerului Afacerilor Interne să stabilească sporul la salariu cu recalcularea acestuia reieșind din stagiul de muncă a lui Tricolici Vitalie începând cu 16 septembrie 1991.

S-a încasat din contul Ministerului Afacerilor Interne în beneficiul lui Tricolici Vitalie prejudiciul moral în mărime de 3000 lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 1500 lei.

Pentru a hotărî astfel, instanța de fond a reținut că, reclamantul s-a adresat către Ministerul Afacerilor Interne cu cerere prealabilă la 20 iunie 2016, la 14 iulie 2016 a recepționat răspunsul, iar cererea de chemare în judecată a fost înaintată la 21 iulie 2016 și astfel reclamantul a respectat termenul de 30 zile prevăzut de art.17 din Legea Contenciosului administrativ.

Referitor la fondul cauzei instanța a constatat că stagiul indicat în decizia Comisiei Departamentului poliției din luna mai 2011 privind stabilirea vechimii în serviciu pentru stabilirea sporului la salariu, aprobat prin ordinul nr.182EF din 13 mai 2011, prin care i s-a stabilit stagiul pentru plata sporului la salariu calculat în procente pentru vechimea în muncă, la 01 aprilie 2011, constituind 15 ani, 07 luni a fost calculat eronat, iar careva probe în susținerea acestui calcul Ministerul Afacerilor Interne nu a prezentat.

De asemenea, a reținut că calcularea stagiului a fost posibil de stabilit din actele administrative contestate. Începând cu anul 2002 și până în anul 2011 Tricolici Vitalie a activat neîntrerupt în cadrul Ministerului Afacerilor Interne timp de 8 ani și 5 luni.

La stagiul de muncă de 11 ani, 01 luni și 04 zile stabilit prin decizia Comisiei Ministerului Afacerilor Interne din decembrie 2002, urma a fi adăugat stagiul realizat de reclamant din 01 decembrie 2002 până la 01 aprilie 2011, adică 8 ani și 5 luni, și

astfel stagiul reclamantului până la 01 aprilie 2011, care urma a fi indicat în conținutul ordinului nr.182 EF din 13 mai 2011, constituia 19 ani, 06 luni și 4 zile.

Cerința privind obligarea Ministerului Afacerilor Interne de ai stabili lui Tricolici Vitalie sporul la salariu cu recalcularea acestuia reieșind din stagiul de muncă începând cu 16 septembrie 1991 instanța a respins-o din motiv că din această perioadă reclamantul nu era angajat al Ministerului Afacerilor Interne.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 24 noiembrie 2016 Ministerul Afacerilor Interne a declarat apel solicitând, admiterea apelului, casarea hotărârii judecătoreiei Centru mun. Chișinău din 25 octombrie 2016 și emiterea unei noi decizii de respingere a pretențiilor înaintate de Tricolici Vitalie.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 16 mai 2017, s-a respins apelul declarat de Ministerul Afacerilor Interne și s-a menținut hotărârea Judecătorie Centru mun. Chișinău din 25 octombrie 2016.

La 30 august 2017, Ministerul Afacerilor Interne a declarat recurs împotriva hotărârii judecătoreiei Centru mun. Chișinău din 25 octombrie 2016 și a deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 mai 2017, solicitând casarea hotărârilor instanțelor ierarhic inferioare și emiterea unei noi decizii de respingere a pretențiilor înaintate de Tricolici Vitalie.

În motivarea recursului, Ministerul Afacerilor Interne a indicat că nu este de acord cu decizia instanței de apel, deoarece instanța nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și a interpretat în mod eronat legea.

Afirmă că Comisia Departamentului de poliție a examinat în anul 2011 cererea lui Tricolici Vitalie prin care a solicitat calcularea vechimii, iar ulterior în baza ordinului nr.182 ef din 13 mai 2011 reclamantului i-a fost stabilit stagiul pentru plata sporului la salariu, calculat în procente pentru vechimea în muncă.

Relevă recurentul că după emiterea hotărârii instanței de fond, nu este clar dacă pe parcursul perioada din 13 mai 2011 și până la 25 octombrie 2016 reclamantului i-a fost calculat și achitat corect salariul.

Instanțele ierarhic inferioare nu au stabilit cum i s-a adus la cunoștință reclamantului despre existența ordinului abia în anul 2016, întrucât perioada emiterii ordinului din 13 mai 2011 și primirea extrasului la 09 iunie 2016 este destul de mare.

Totodată, reiterează că cererea de chemare în judecată înaintată de Tricolici Vitalie este depusă cu omiterea termenului de prescripție prevăzut de art.17 alin.1) din Legea Contenciosului administrativ, deoarece reclamantul menționează că a cunoscut despre existența ordinului Ministerului Afacerilor Interne nr.182EF din 13 mai 2011, la 03 iunie 2016, iar instanța de fond menționează că reclamantul a primit extrasul ordinului solicitat la 09 iunie 2016, însă cererea de chemare în judecată este înaintată la 21 iulie 2016.

De asemenea, indică că Tricolici Vitalie este angajat al Inspectoratului General al Poliției, autoritate publică care nu a fost parte în dosar și unde la moment se află dosarul personal al reclamantului în care sunt anexate documentele la care se face referire.

Recurentul consideră că instanța de apel incorect a apreciat normele de drept material.

Prin încheierea din 11 octombrie 2017 recursul a fost recunoscut admisibil.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 16 mai 2017.

Potrivit scrisorii de comunicare copia deciziei a fost expediată părților la 10 august 2017 (f.d.90), iar la materialele cauzei lipsește dovada recepționării acesteia de către părți.

În sensul prevederilor art.434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Cererea de recurs a fost declarată la 30 august 2017, respectiv, în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În corespundere cu dispozițiile art.444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces. Completul din 5 judecători decide asupra oportunității invitării tuturor participanților sau a reprezentanților acestora pentru a se pronunța cu privire la problemele de legalitate invocate în cererea de recurs.

În conformitate cu art.445 alin.(1) lit.c) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Analizând legalitatea deciziei atacate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de recurs, Colegiul consideră recursul drept întemeiat și care urmează a fi admis din următoarele motive.

Prin cererea de chemare în judecată Tricolici Vitalie a reiterat că solicită anularea ordinului Ministerului Afacerilor Interne nr.182 ef. din 13 mai 2011 privind stabilirea stagiului pentru plata sporului la salariu, calculate în procent pentru vechimea în muncă, anularea deciziei Comisiei Departamentului Poliției din 13 mai 2011 cu privire la întărirea stagiului pentru stabilirea sporului de soldă în procente din 13 mai 2011, și alte pretenții ce derivă din emiterea acestor acte, *respectiv, acțiunea a fost înaintată în ordinea contenciosului administrativ.*

Conform art.53 alin.(1) din Constituția Republicii Moldova persoana vătămată într-un drept al său de o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin

nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, este îndreptățită să obțină recunoașterea dreptului pretins, anularea actului și repararea pagubei.

Prin prisma art.14 alin.(1) din Legea contenciosului administrativ, nr.793 din 10 februarie 2000, persoana care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, printr-un act administrativ va solicita, printr-o cerere prealabilă, autorității publice emitente, în termen de 30 de zile de la data comunicării actului, revocarea, în tot sau în parte, a acestuia, în cazul în care legea nu dispune altfel.

În acest context, art.17 alin.(1) din Legea contenciosului administrativ prevede că, cererea prin care se solicită anularea unui act administrativ sau recunoașterea dreptului pretins poate fi înaintată în termen de 30 de zile, în cazul în care legea nu dispune altfel. Acest termen curge de la:

a) data primirii răspunsului la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de lege pentru soluționarea acesteia;

b) data comunicării refuzului de soluționare a unei cereri prin care se solicită recunoașterea dreptului pretins sau data expirării termenului prevăzut de lege pentru soluționarea unei astfel de cereri;

c) data comunicării actului administrativ, în cazul în care legea nu prevede procedura prealabilă.

Se observă astfel că, ***legea indică expres începutul curgerii termenului de adresare în instanța de judecată.***

Prin urmare, procedura contenciosului administrativ presupune de regulă două etape, procedura cererii prelabile și procedura în fața instanței de contencios administrativ.

Tricolici Vitalie la 03 mai 2016 s-a adresat către Ministerul Afacerilor Interne cu cerere prealabilă prin care a solicitat calcularea vechii în muncă și indicarea condițiilor includerii în termenul vechimii în muncă perioada studiilor în cadrul liceului militar.

Prin răspunsul din 03 iunie 2016 nr.34/3-T-152/16 Inspectoratul General al Poliției a informat reclamantul că vechimea sa în serviciu, inclusiv și serviciul militar, calculată în mod calendaristic constituie 20 ani, 09 luni și 02 zile.

În cererea de chemare în judecată Tricolici Vitalie a menționat că tot la data de 03 iunie 2016 i s-a dus la cunoștință ordinul nr.182 ef din 13 mai 2011 privind modalitatea de stabilire a stagiului pentru plata sporului la salariu, calculat în procente pentru vechimea în muncă.

La 20 iunie 2016 a mai înaintat Ministerului Afacerilor Interne încă o cerere prealabilă prin care a solicitat anularea Ordinului Ministerului Afacerilor Interne nr.182 ef din 13 mai 2011 și a deciziei Comisiei Departamentului Poliției din 13 mai 2011 cu privire la întărirea stagiului pentru stabilirea sporului de soldă în procente din 13 mai 2011, includerea perioadei de studii la liceul militar în vechimea în serviciu și recalcularea vechimii în serviciu și a sporului la salariu.

Din motiv că Tricolici Vitalie este angajat al Inspectoratului General al Poliției, cererea a fost remisă pentru examinare conform competenței, Inspectoratului General al Poliției.

Prin răspunsul nr.34/3-T207/16 din 12 iulie 2016 Inspectoratul General al Poliției i-a comunicat lui Tricolici Vitalie că cererea sa în partea ce ține de includerea perioadei de studii la liceul militar în vechimea în serviciu a fost lăsată fără examinare, *deoarece Inspectoratul General al Poliției s-a expus anterior prin răspunsul nr.34/3-T-152/16 din 03 iunie 2016.*

Reieșind din cele constatate Colegiul reține că, argumentul instanței de apel precum că Tricolici Vitalie a respectat termenul de contestare a actului administrativ și acțiunea a fost depusă în termen deoarece reclamantul a făcut cunoștință cu răspunsul la cererea prealabilă la 14 iulie 2016, iar cererea de chemare în judecată a fost depusă la 21 iulie 2016, este neanalizat.

Potrivit pretențiilor din acțiune reclamantul Tricolici Vitalie *a contestat în instanța de judecată la 21 iulie 2016* legalitatea ordinului Ministerului Afacerilor Interne nr.182 ef din 13 mai 2011 și a deciziei Comisiei Departamentului poliției din 13 mai 2011.

Instanța de fond a reținut că termenul de adresare în instanța de judecată, prevăzut de art.17) din Legea Contenciosului administrativ, urmează a fi calculat din data recepționării răspunsului la cererea prealabilă, 14 iulie 2017.

La examinarea apelului, instanța de apel a reiterat că instanța de fond a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele pricinii, care au fost dovedite prin probe suficiente, concluzia expusă în hotărâre se bazează pe probe administrate și corespunde circumstanțelor cauzei, *fără a face vreo referire* la respectarea de către reclamant a termenului de înaintare a acțiunii în judecată.

Însă instanța de recurs apreciază critic constatările instanței de apel.

Studiind materialele dosarului se reține că, conform răspunsului Inspectoratului General al Poliției nr.34/3-T-152/16, reclamantului i a fost comunicat expres stagiul pentru plata sporului la salariu calculat în procente pentru vechimea în muncă în privința sa, modalitatea de calcul și, totodată, i-a fost adus la cunoștință ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr.182 ef din 13 mai 2011, *la 03 iunie 2016.*

Astfel, instanța de apel pronunțând o soluție de menținere a hotărârii instanței de fond era obligată să examineze minuțios argumentul apelantului invocat în cererea de apel referitor la respectarea termenului de prescripție prevăzut de art.17) din Legea Contenciosului administrativ.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reiterat că nu este sarcina sa de a substitui instanțele judecătorești naționale în procesul de interpretare a legislației naționale. *Le revine, în primul rând, autorităților naționale, îndeosebi instanțelor judecătorești, să soluționeze problemele apărute la interpretarea acesteia.*

Acest principiu se aplică, în special, interpretării de către instanțele judecătorești a prevederilor cu caracter procedural, cum ar fi termenul de prescripție pentru inițierea acțiunilor judecătorești.

Prin prisma art.272 alin. (1) din Codul civil, termenul de prescripție extinctivă începe să curgă de la data nașterii dreptului la acțiune. Dreptul la acțiune se naște la data cînd persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului.

Reieșind din norma citată, instanța de apel în cadrul examinării apelului urma să constate cu exactitate cînd anume reclamantul a aflat despre încălcarea dreptului său și să indice expres în motivarea deciziei începutul curgerii termenului de contestarea a actelor administrative.

De asemenea, Colegiul menționează că instanțele investite cu judecarea fondului nu au dat nici un răspuns argumentului invocat de Ministerul Afacerilor Interne, atât în referința depusă la cererea de chemare în judecată, cât și în cererea de apel referitor la faptul că, la înaintarea acțiunii reclamantul calculează termenul de adresare în instanță din data recepționării răspunsului Inspectoratului General al Poliției, însă drept pârât este indicat Ministerul Afacerilor Interne.

Cu toate acestea, instanța de judecată nu a examinat respectivul argument și nici nu s-a expus pe marginea acestuia, or instanța este obligată să se expună pe marginea tuturor argumentelor invocate de părți prin prisma principiului disponibilității, prevăzut de art. 27 Codul de procedură civilă.

În motivarea hotărârii instanței de fond la calcularea termenului de adresare în instanță, face trimitere la răspunsul Inspectoratului General al Poliției nr.34/3-T-207/16 din 12 iulie 2016 și nicidecum la un răspuns dat de Ministerul Afacerilor Interne, concluzie reținută ca corectă și de către instanța de apel.

Astfel, instanțelor ierarhic inferioare în motivarea soluției atât pe fondul cauzei cât și vizavi de termenul de adresare în instanță au făcut referire la un act emis de către o autoritate publică care nu a fost atrasă în proces.

Respectiv, prin pronunțarea unei decizii asupra unui act emis o autoritate publică care nu a fost atrasă în proces, instanța a lipsit partea de dreptul de a-și expune opinia asupra problemei de fapt.

În corespundere cu art. 26 alin. (2) Cod de procedură civilă, contradictorialitatea presupune organizarea procesului astfel încât părțile și ceilalți participanți la proces să aibă posibilitatea de a-și formula, argumenta și dovedi poziția în proces, de a alege modalitățile și mijloacele susținerii ei de sine stătător și independent de instanță, de alte organe și persoane, *de a-și expune opinia asupra oricărei probleme de fapt și de drept care are legătură cu pricina dată judecării și de a-și expune punctul de vedere asupra inițiativelor instanței.*

Ministerul Afacerilor Interne a reiterat și faptul că reclamantul Tricolici Vitalie este angajat al Inspectoratului General al Poliției și nu al Ministerului Afacerilor Interne, argument la fel lăsat fără răspuns.

Conform prevederilor art.12 alin.(1) din Legea nr. 320 din 27 decembrie 2012 cu privire la activitatea Poliției și statul polițistului, Inspectoratul General al Poliției reprezintă unitatea centrală de administrare și control a Poliției, *cu statut de persoană juridică* și cu competență pe tot teritoriul Republicii Moldova.

Colegiul reține că subiectul responsabil de achitarea sumelor bănești izvorâte din litigii intentate de angajații Ministerului Afacerilor Interne și subdiviziunile subordonate acestuia, odată ce Ministerul Afacerilor Interne și Inspectoratul General al Poliției reprezintă două entități juridice distincte, și pe cale de consecință au atribuții și surse de finanțare diferite, debitor al obligației de achitare a sumelor bănești și aferente acestora ce rezultă din raporturile de muncă este entitatea în subordinea căruia activează creditorul obligației la momentul înaintării acțiunii în modul prevăzut de lege.

În consecință, instanța de recurs consideră că instanța de apel judecând apelul a trecut în mod superficial asupra circumstanțelor pricinii care au importanță pentru soluționarea litigiului, limitându-se doar asupra constatărilor menționate de instanța de fond.

Curtea de la Strasbourg consideră că, în măsura în care dreptul de a ataca o hotărâre judecătorească este prevăzut în legislația unui stat parte la Convenție, instanța de apel este chemată, conform aceluiași prevederi din Convenție, să soluționeze cauza, respectând toate condițiile instituite de art. 6 pct. 1. (cauza Delcourt contra Belgiei).

În jurisprudența sa Curtea menționează că deși o instanță internă dispune de o anumită marjă de apreciere în alegerea argumentelor și admiterea probelor, acesta trebuie să-și justifice activitatea precizând motivarea deciziilor luate (Suominen împotriva Finlandei, pct. 36).

Garanțiile implicite ale art. 6§1 includ obligația de a motiva hotărârile judecătorești (H. împotriva Belgiei, pct. 53). O decizie motivată permite părților să demonstreze că a fost audiată în mod real cauza lor.

O decizie motivată în mod corespunzător permite părților să facă uz efectiv de dreptul lor de a face apel (Hirvisaari împotriva Finlandei, pct. 30,).

În conformitate cu art. 357 alin. (1) din Codul de procedură civilă, hotărârile susceptibile de apel pot fi atacate, pînă a rămâne definitive, în instanță de apel care, în baza materialelor din dosar și a celor prezentate suplimentar, *verifică corectitudinea constatării circumstanțelor de fapt ale pricinii, a aplicării și interpretării normelor de drept material*, precum și respectarea normelor de drept procedural, la judecarea pricinii în primă instanță.

Articolul 373 alin.(1), (2) și (4) Cod de procedură civilă prevede că, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță.

În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea pricinii, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces.

Instanța de apel nu este legată de motivele apelului privind legalitatea hotărârii primei instanțe, ci este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei.

Astfel, Colegiul constată că, instanța de apel nu și-a motivat suficient soluția, nu a dat un răspuns al tuturor argumentelor invocate de părți, ci doar a preluat concluziile primei instanțe.

Respingând un apel, instanța poate, în principiu, să se limiteze a-și însuși motivele hotărârii instanței de grad inferior [Garcia Ruiz împotriva Spaniei (MC), pct. 26 – a se compara, a contrario, cu Tatishvili împotriva Rusiei, pct. 62].

Cu toate acestea, noțiunea de proces echitabil impune ca o instanță internă care și-a motivat decizia pe scurt, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță de grad inferior sau altfel, ***să fi examinat totuși în mod real chestiunile esențiale supuse atenției sale și să nu se fi mulțumit să confirme pur și simplu concluziile unei instanțe de grad inferior (Helle împotriva Finlandei, pct. 60).***

Curtea Europeană a statuat că, atunci când un motiv (argument), invocat de o parte este decisiv pentru rezultatul procedurii, se impune un răspuns specific și explicit (Ruiz Torija împotriva Spaniei, pct. 30; Hiro Balani împotriva Spaniei, pct. 28).

În cauza Albina contra României, CtEDO, a constatat că judecătorii trebuie să indice cu suficientă claritate motivele pe care își întemeiază deciziile.

Luând în considerație cele stipulate supra, instanța de recurs conchide că instanța de apel, la rejudecare urmează să constate data exactă la care Tricolici Vitalie a aflat despre încălcarea dreptului său și astfel, dacă la înaintarea cererii de chemare în judecată reclamantul a respectat termenul de prescripție prevăzut de art. 17) din Legea Contenciosului administrativ.

De asemenea, să răspundă argumentului invocat de Ministerul Afacerilor Interne referitor la statutul Inspectoratului General al Poliției la speța respectivă.

În urma celor expuse, instanța de recurs, consideră necesar de a casa decizia Curții de Apel Chișinău din 16 mai 2017 cu transmiterea cauzei la rejudecare în apel la Curtea de Apel Chișinău într-un alt complet de judecată, or eroarea materială nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

La rejudecarea, instanța de apel urmează să țină cont de cele constatate de instanța de recurs și să adopte o decizie legală, cu aplicarea corectă a normelor de drept material și procedural.

În conformitate cu art. 445 alin.(1) lit. c) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

A admite recursul declarat de Ministerul Afacerilor Interne.

A casa decizia Curții de Apel Chișinău din 16 mai 2017 adoptată în cauza civilă, înaintată de Tricolici Vitalie împotriva Ministerului Afacerilor Interne privind anularea actelor administrative, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel în ordine de apel la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței

Iuliana Oprea

judecători

Galina Stratulat

Ion Druță

Oleg Sternioală

Dumitru Mardari